

A-PBT-A-564/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület S-né N.K-nak (a továbbiakban: Kérelmező) az ABC Bank (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen 2012. május 9. napján indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban – a Pénzügyi Békéltető Testület Elnökének az eljárás 30 naptári nappal történő meghosszabbítására adott engedélye kiadását követően – 2012. szeptember 4. napjára halasztott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

Az eljáró tanács ajánlja, hogy a pénzügyi szolgáltató a jelen ajánlás kézhezvételétől számított 30 naptári napon belül kártérítés címén fizesse meg a Kérelmezőnek:

1.)

- az xxx Bank (továbbiakban: xxx Bank) által 2012.01.10. értéknapra 2011.11.16. napján kiállított tartozásigazoláson szereplő 55.076,- CHF (azaz Ötvenötezer-hetvenhat svájci frank) összegű tőke tartozásnak a 2012. január 30. napján az xxx Banknál jegyzett CHF egyéb hitelek törlesztési árfolyamával (248,49 HUF/CHF) számított forintösszege (amely 13.685.835,- Ft-nak felel meg), és
- ugyanezen 55.076,- CHF (azaz Ötvenötezer-hetvenhat svájci frank) összegű tőke tartozásnak 180 HUF/CHF árfolyammal számított forintösszege (amely 9.913.680,- Ft-nak, azaz Kilencmillió-kilenszáztizenháromezer-hatszáznyolcvan forintnak felel meg)

közötti különbözetet, azaz 3.772.155,- Ft-ot, (azaz Hárommillió-hétszázhetvenkettőezer-egyszázötvenöt forintot) és

2.) a pénzügyi szolgáltatónak az általa a Kérelmezőnek nyújtott forintkölcsön fedezeti ingatlanára vonatkozó jelzálogjog bejegyzés törlésének díját, amely 6.600,- Ft (azaz Hatezer-hatszáz forint) volt.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

Kérelmező kérelmére 2012. május 9-én indult eljárás a Pénzügyi Békéltető Testület előtt pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. A kérelem tárgya az "Otthonvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról" szóló 2011. évi CXXI. törvény (Otv.) szerinti kedvezményes árfolyamon történő végtörlesztés megghiúsulásával összefüggő vagyoni és nem vagyoni kárigény volt. Előadta, hogy élve az (Otv.) adta lehetőséggel, az e törvényben rögzített, kedvezményes 180 HUF/ CHF árfolyamon kívánta az xxx Bankkal xxx számon megkötött deviza alapú, 55.076,- CHF tőke-összegű hitelt végtörleszteni (más kifejezéssel: teljes előtörlesztést kért). Ezért 2011.11.15-én végtörlesztési kérelmet adott be az xxx Bankhoz. Az xxx Bank 2011.11.16-napján 2012.01.10. értéknapi szülő tartozásigazolást állított ki a Kérelmező kérésére. E szerint az adott értéknapi Kérelmezőnek a fenti szerződés alapján megállapított tőketartozása 55.076,- CHF, várható kamat és költségtartozása együttesen: 109,93,- CHF, összes tartozás: 55.185,93,- CHF. A végtörlesztéshez szükséges forrás tekintetében Kérelmező előadta, hogy a végtörlesztés teljesítéséhez 1.000.000,- Ft-ot önerőként tervezett megfizetni és 9.000.000,- Ft-ot a pénzügyi szolgáltatótól kívánt forinthatalként felvenni. A pénzügyi szolgáltató előzetes hitelbírálatot folytatott le és engedélyezte a 9.000.000,- Ft tőke összegű hitel felvételét. A pénzügyi szolgáltató az ügyintézés során arról tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy a végtörlesztéshez szükséges önerő összegét a náluk nyitott bankszámlán kell elhelyeznie, ezzel igazolva számukra, hogy a forinthatal összege, valamint az önerő összege együttesen valóban fedezi az xxx Bank által kiállított tartozáskimutatáson szereplő értéknapi várható tartozás összegét. Kérelmező előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató ügyintézőjétől azt az információt kapta, hogy a pénzügyi szolgáltató gondoskodik arról, hogy a végtörlesztés teljesítéséhez a vonatkozó jogszabályi határidőkön belül átutalásra kerüljön az xxx Bank által kijelölt törlesztő számlára az 1.000.000,- Ft önerő összeg és a 9.000.000,- Ft hitel összeg. 2011. december 15-én Kérelmező hitelkiváltási célú, forint alapú kölcsönszerződést és ennek biztosítására jelzálogszerződést kötött a pénzügyi szolgáltatóval. A fentiek alapján a Kérelmező kivette az xxx Bank-nál vezetett lakossági folyószámlájáról a meglévő megtakarítását, hogy a pénzügyi szolgáltató erre kijelölt technikai számláján helyezze el az önerőre szánt összeget. Eleget téve az önerő pénzügyi szolgáltatóhoz történő átutalására vonatkozó pénzügyi szolgáltatói igénynek a Kérelmező még a pénzügyi szolgáltatóval való szerződéskötés napján, azaz 2011. december 15-én 950.000,- Ft-ot befizetett az erre kijelölt, pénzügyi szolgáltatónál xxx számú folyószámlájára, továbbá a fennmaradó 50.000,- Ft-ot 2012. január 13-án utalta át erre a számlára. Kérelmező 2011. december 29-én újabb kérelmet nyújtott be az xxx Bank-hoz a végtörlesztés értéknapi módosítása és a módosult értéknapi vonatkozóan új tartozáskimutatás elkészítése céljából. Az xxx Bank a kért tartozásigazolást 2012.01.10-én állította ki a 2012.02.27. értéknapi fennálló tartozásra vonatkozóan, az új tartozásigazolás szerint a Kérelmező tőketartozása változatlanul 55.076,- CHF volt az előbb megjelölt értéknapi, és ugyanezen a napon a várható ügyleti kamattartozása: 289,15,- CHF volt. A hitelkiváltás határnapja is 2012.02.27-re módosult. Kérelmező állította, hogy érdeklődésére azt a tájékoztatást kapta a pénzügyi szolgáltatótól, hogy a részére átutalt önerő összegét a pénzügyi szolgáltató zárta a végtörlesztés teljesítéséhez, vállalva, hogy a végtörlesztés teljesítéseként a forintkölcsön teljes összegét a zárolt önerővel együtt utalja Kérelmezőnek az xxx Bank-nál nyitott törlesztő számlájára a végtörlesztésre vonatkozó, azaz az Otv. által módosított a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény, (a továbbiakban: Hpt.) alapján. Kérelmező 2012. január 23-án telefonon tájékoztatást kapott a pénzügyi szolgáltatótól, hogy a forinthatal felvétel minden feltétele teljesült, ezért a pénzügyi szolgáltató kiállította a kötelezettségvállaló nyilatkozatot (hitelígérvényt). Kérelmező 2012. január 26-án személyesen érdeklődött a pénzügyi szolgáltatónál a forinthatal, valamint az önerő utalásáról. Az ügyintéző ezen a napon vette észre, hogy a 2012. január 23-án kiállított kötelezettségvállaló nyilatkozatot a pénzügyi szolgáltató hibásan készítette el, mivel a végtörlesztéssel érintett kölcsön hitelezőjének saját magát jelölte meg. Ezen a napon, azaz

2012. január 26-án újabb kötelezettségvállaló nyilatkozatot állított ki a pénzügyi szolgáltató - Kérelmező szerint - 2012. január 23-ra visszadátumozva, majd írásos igazolást adott ki arról, hogy „..... a Kérelmező pénzügyi szolgáltatónál vezetett xxx számlaszámú bankszámláján 1.000.000,- Ft (egymillió forint) összeg, mint a végtörlesztéshez szükséges önerő az xxx számú szerződésen alapuló devizahitel-tartozás végtörlesztése céljából zárolásra került”. A fenti okiratokat (kötelezettségvállaló nyilatkozatot és az önerő meglétére vonatkozó igazolást) Kérelmező személyesen, 2012. január 27-én adta le az xxx Bank-hoz. 2012.02.01-én a pénzügyi szolgáltató arról értesítette telefonon a Kérelmezőt, hogy a zárolt önerő 2012. január 30-ig nem került átutalásra a végtörlesztés céljából a Kérelmező hivatkozott devizahitelének xxx Bank-nál vezetett törlesztő számlájára. Kérelmező szerint a pénzügyi szolgáltató a fenti mulasztásával a Hpt. 2011. december 29-én hatályba lépett módosítását figyelmen kívül hagyta, ugyanis a törvénymódosítás miatt az önerő összegét 2012. január 30-ig kellett volna az xxx Bank részére átutalni. Az önerőt a pénzügyi szolgáltató 2012. február 28. napjáig zárolta, így csak ezt követően jutott ehhez az összeghez a Kérelmező. Kérelmező szerint az önerő zárolásával a pénzügyi szolgáltató nem adta meg a részére azt a lehetőséget, hogy Kérelmező maga gondoskodjon az önerő összegének az xxx Bank részére 2012. jan. 30-ig történő átutalásáról, így a Kérelmezőnek nem volt lehetősége a módosított jogszabályi rendelkezésnek megfelelően eljárni. 2012.02.02-án újból felkereste a pénzügyi szolgáltató bankfiókját, ahol szóban az ügyintéző elismerte a hibát, de ezt nem volt hajlandó írásban megerősíteni. Az ügyintéző újabb hitelígérvenyt adott ki, azonban a pénzügyi szolgáltató a mulasztás okozását nem ismerte el, az iratot az xxx Bank a 2012. január 30. napja, mint a módosított Hpt. 200/B. § (2) bekezdése f) pontja, első fordulatában foglalt határidő túllépése miatt már nem fogadta be. A Kérelmezőnek a pénzügyi szolgáltató részére megküldött panaszát a pénzügyi szolgáltató 2012. március 19. napján kelt és a Kérelmező részre írásban megküldött levelével megválaszolta, a benne foglalt kárigényét elutasította. A Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testület döntésére irányuló indítványában a végtörlesztés megghiúsulása miatt kérte, hogy az eljáró tanács kötelezze a pénzügyi szolgáltatót – a kérelemben részletezett – mindösszesen 9.000.000,- Ft vagyoni és 1.000.000,- Ft nem vagyoni kára megtérítésére. Kérelmező az eljáró tanácshoz 2012. május 31. napján beérkezett kiegészítő beadványában előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató már visszafizette az értékbecslés díját és a forint hitel közjegyzői okiratba foglalásának díját, ezért a kárigénye ezekkel a tételekkel csökken. Továbbá ezen iratban a Kérelmező kiegészítette a kártérítés összegére vonatkozó nyilatkozatát. Ebben előadta, hogy a devizahitel végtörlesztésének megghiúsulása miatt e hitel havi törlesztő részletének mértéke 309,81 CHF-ről 442 CHF-re emelkedett, ezért 2012. áprilistól a futamidő végéig havonta 132,2 CHF törlesztő részletet figyelembe véve - forintban átszámolva - több mint 30.000,- Ft-tal megemelt összegű törlesztő részletet kell fizetnie 209 hónapon át, továbbá az xxx Bank 2012. júniustól évi 6,75%-ról 7,9 %-ra emelte a devizahitele ügyleti kamatának és kezelési költségének mértékét, ezért a korábban beküldött indítványában foglaltakon túl kérte a Kérelmező, hogy a pénzügyi szolgáltató térítse meg a részére e felsorolt tételeket is.

A pénzügyi szolgáltató 2012. június 6. napján beérkezett válasziratában a Kérelmező kártérítési igényét mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta, a kérelem megalapozatlanságára hivatkozással kérte az eljárás megszüntetését. Sem egyezségi ajánlatot, sem alávetési nyilatkozatot nem tett. Előadta, hogy Kérelmező forint hitel iránt kérelmet nyújtott be a pénzügyi szolgáltatóhoz azon célból, hogy az xxx Bankkal kötött xxx számú CHF alapú kölcsönszerződés alapján fennálló tartozását a Hpt.-nek az Otv. által beiktatott 200/B. §-a által lehetővé tett, rögzített árfolyamon történő végtörlesztés alkalmazásával, részben a pénzügyi szolgáltatótól felvett kölcsönrel, finanszírozza. Kérelmező a pénzügyi szolgáltató részére jelezte, hogy a rögzített árfolyamon történő végtörlesztésnek a pénzügyi szolgáltató által felvett hitellel nem fedezett részét 1.000.000,- Ft önerővel kívánja finanszírozni. A pénzügyi szolgáltató arról tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy az önerő összegét a pénzügyi szolgáltatónál vezetett bankszámlán kell elhelyeznie, amit a Kérelmező teljesített.

Hangsúlyozta, hogy erre azon okból volt szükség, hogy a rögzített árfolyamon történő végtörlesztéshez szükséges teljes összeget, azaz az önerőt és a forintkölcson összegét egy tételben tudja a pénzügyi szolgáltató átutalni az xxx Bank részére, kiküszöbölve minden további adminisztratív hibát, amely a végtörlesztés meghiúsulásához vezethetne. A pénzügyi szolgáltató állította, hogy Kérelmező az önerő összegére zárolási megbízást adott a pénzügyi szolgáltató részére azon célból, hogy a rögzített árfolyamon történő végtörlesztéshez szükséges teljes (önerő és a pénzügyi szolgáltató által nyújtott hitel) összeg az xxx Bank részére történő átutaláskor bizonyosan rendelkezésre álljon. A zárolás legkésőbb a hitel folyósítása és az önerő összegének egyidejű átutalása időpontjáig állt volna fenn, azaz a zárolás - függetlenül a végtörlesztés 2012. február 28.-i határidejétől - ekkor megszűnt volna. Ezt követően 2011. december 29. napján hatályba lépett a Hpt. 200/B. § (2) bekezdés új, f.) pontja, mely alapján az önerő összegét a Kérelmező köteles volt az xxx Bank részére átutalni 2012. január 30. napjáig. Pénzügyi szolgáltató állította továbbá, hogy a Kérelmező nem adott a zárolási megbízás feloldására megbízást, illetve az önerő összegének átutalására sem adott megbízást a pénzügyi szolgáltató részére, ezért a polgári jog szabályai szerint a pénzügyi szolgáltató nem volt abban a helyzetben, hogy az önerő összegét 2012. január 30. napjáig az xxx Bank részére átutalja. A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a zárolás megszüntetésére és az átutalási megbízás megadására kizárólag a Kérelmező volt jogosult, azonban ezen jogával nem élt. Az önerő összegének 2012. január 30. napjáig - az xxx Bank részére történő - átutalása a Kérelmező kötelessége volt, amelyet elmulasztott. A nem vagyoni kár tekintetében a pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a Psztv. 78. § (1) bekezdése alapján ennek vizsgálatára a Pénzügyi Békéltető Testület hatásköre nem terjed ki.

Az ügyben az eljáró tanács először 2012. július 3. napján tartott meghallgatást, melyen a felek megjelentek. A meghallgatáson a Kérelmező kifejtette, hogy az ügyintéző tájékoztatása szerint az önerő összegét a pénzügyi szolgáltatónál nyitott számlán kellett elhelyeznie, és azt a bank önhatalmúlag zárolta, tehát ő nem juthatott hozzá a pénzéhez, ő nem kérte a zárolást. Pénzügyi szolgáltató válaszként elmondta, hogy a Kérelmező Otv. szerinti végtörlesztésekor hatályos jogszabályok nem tiltották, hogy a pénzügyi szolgáltató prudenciális okokból a Kérelmezőt kötelezze az önerő összegének, a devizahitelt kiváltó hitelszerződés szerinti hitelezőnél, azaz a pénzügyi szolgáltatónál való elhelyezésére. Pénzügyi szolgáltató fenntartotta azon álláspontját, miszerint a Kérelmező zárolási megbízást adott az összegre vonatkozóan, a zárolás alól viszont nem oldotta azt fel, így a pénzügyi szolgáltató az összeghez nem juthatott hozzá, felette csak a Kérelmező rendelkezett. Kérelmező az eljáró tanács zárolási megbízásra vonatkozó kérdésére előadta, hogy nem írt alá ilyen iratot, nincs ilyen dokumentum a birtokában. Kérelmező elmondta, hogy a pénzügyi szolgáltató fiókjában történt 2012. január 26-i személyes ügyintézése során érdeklődött az ügyintézőtől, hogy van-e további feladata az ügyel kapcsolatban, melyre azt a választ kapta, hogy „nincs, minden további teendőt a pénzügyi szolgáltató fog intézni.” Ezt követően a felek egyeztettek, majd a felek kérésére az eljáró tanács elnöke egyezség létrejöttében a meghallgatást 2012. augusztus 7. napjára halasztotta el, és felhívta a szolgáltatót az általa hivatkozott zárolási megbízás másolatban történő benyújtására.

A 2012. augusztus 7. napjára elhalasztott meghallgatáson a felek megjelentek. A pénzügyi szolgáltató jelezte, hogy egyezségi ajánlata van, miszerint kártérítés címén a jogvita konszenzusos rendezése érdekében 401.598,- Ft megfizetését vállalja. Kérelmező nem fogadta el az ajánlatot. Az eljáró tanács kifejtette, hogy a pénzügyi szolgáltató által benyújtott iratokban nincs nyoma annak, hogy Kérelmező zárolási megbízást adott volna az önerő 1.000.000,- Ft összegének zárolására, és a felhívás ellenére a mai napig nem csatolta az általa hivatkozott állítólagos zárolási megbízást. Kérelmező továbbra is fenntartotta azon álláspontját, hogy nem adott az önerő összege zárolására megbízást a pénzügyi szolgáltatónak, és nem is kérte azt. Megerősítette, hogy az önerő összegének zárolásáról 2012. január 26-i dátummal kapott igazolást a pénzügyi szolgáltatótól, amit beadott az xxx Bank-

nak. Pénzügyi szolgáltató előadta, hogy álláspontja szerint a kárigény idő előtti, mivel a kár még nem következett be, a tényleges kár akkor realizálódik, amikor letelik a kölcsönszerződés 17 év futamideje, és tudni lehet, hogy alakultak a törlesztő részletek meghatározásakor alkalmazott árfolyamok. Eljáró tanács kérdésére Kérelmező előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató írásban arról tájékoztatta, hogy a Kérelmező és a pénzügyi szolgáltató között létrejött hitelkiváltó forinthitelszerződést azonnali hatállyal felmondta. Ezt követően egyezség létrejöttének reményében a felek ismét egyeztetni kezdtek, majd Kérelmező egyezségi ajánlatot tett, miszerint megkötné ismét 9 millió forint kölcsönre vonatkozóan a szerződést a pénzügyi szolgáltatóval, és kérte, hogy mivel a meghallgatás időpontjában alacsonyabb volt a 2012.01.30. napján közzétetthez képest a HUF/CHF törlesztési árfolyam, ezért ennek figyelembevételével kiszámolt az alacsonyabb összegű különbözetet a pénzügyi szolgáltató térítse meg a számára. Az eljáró tanács tekintettel a felek megegyezési szándékára, egyezség reményében elhalasztotta a meghallgatást.

A 2012. szeptember 4. napján tartott halasztott meghallgatáson mindkét fél megjelent. Pénzügyi szolgáltató előadta, hogy Kérelmező egyezségi ajánlatára, kétféle ellenajánlatot tett: 1.) 9.000.000,- Ft hitelösszegre szóló kölcsönszerződés kötésére vonatkozó ajánlat, amely alapján a Kérelmezőnek a szerződéskötéssel kapcsolatos minden költségét átvállalná a pénzügyi szolgáltató, és e szerződésben az ügyleti kamatot is csökkentené, kalkulációjuk alapján a teljes futamidő tekintetében mintegy 5,5 millió forint engedményt kapna a Kérelmező, a 2.) az előbb ismertetett konstrukciót 13.000.000,- Ft hitelösszegre ajánlotta fel a pénzügyi szolgáltató, de ezzel kapcsolatosan nem jelezte, hogy az egész futamidőre vetítve mennyi kedvezményt kapna a Kérelmező a konstrukcióba beépítetten. Kérelmező válaszul előadta, hogy anyagi körülményei miatt nem tudja elfogadni egyik ellenajánlatot sem, számára világossá vált, hogy a kért különbözetet nem kívánja a pénzügyi szolgáltató megfizetni. Eljáró tanács kérdésére a pénzügyi szolgáltató előadta, hogy további egyezségi ajánlatot nem tud tenni a Kérelmezőnek, így a tanács egyezségkötést elősegítő munkája ellenére a felek között egyezség nem jött létre.

Az eljáró tanács a kérelem, a kérelem mellékletei, a kérelem kiegészítésére vonatkozó kérelmezői beadvány, a válaszirat és az ezt kiegészítő pénzügyi szolgáltatói beadványok, valamint a feleknek a meghallgatáson tett előadásaival kapcsolatos vizsgálatának eredménye alapján megállapította, hogy *a kérelem részben – az ajánlás rendelkező részében felsorolt igények tekintetében – alapos az alábbiak szerint:*

Az eljáró tanács az ügy megítélése szempontjából az alábbi körülmények vizsgálatát tekintette lényegesnek:

a.) jogszerűen kötelezte-e a pénzügyi szolgáltató a Kérelmezőt arra, hogy az önerő összegét egy általa nyitott bankszámlán helyezze el nála, azzal, hogy pénzügyi szolgáltató a válasziratában előadottak, és a meghallgatásokon tett nyilatkozatai szerint vállalta, hogy az önerő összegét az általa folyósítandó forinthittel együtt fogja átutalni a Kérelmező devizahitelének az xxx Bank által megjelölt törlesztő számlájára, b.) ha az a.) pont szerinti kötelezés jogszerű volt, milyen jogviszony alapján került sor az önerő összegének a pénzügyi szolgáltató által kijelölt technikai számlán történő zárolására, adott-e a Kérelmező erre vonatkozóan zárolási megbízást a pénzügyi szolgáltatónak, illetve kérte-e a zárolást, c.) 1. ha adott zárolási megbízást a Kérelmező, pénzügyi szolgáltató felhívta-e a Kérelmező figyelmét arra, hogy a zárolás alól egy külön erre irányuló megbízással fel kell oldania az összeget, 2. ha nem adott zárolási megbízást, akkor megállapítható-e, hogy a pénzügyi szolgáltató önhatalmúlag, saját döntése alapján zárolta az összeget, továbbá ezzel összefüggésben alkalmazhatóak-e a pénzügyi szolgáltató magatartására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 484-486.§ szerinti megbízás nélküli ügyvitelre vonatkozó szabályai, 3. ha c.) 2. alpont szerinti megállapítás tehető, akkor az eljáró tanácsnak vizsgálni kell, hogy felmerült-e olyan körülmény, ami megakadályozta a pénzügyi szolgáltatót abban, hogy feloldja a zárolás alól az önerő összegét és – az általa

nem vitatott – kötelezettségvállalásának megfelelően a módosított jogszabályi határidőn belül, 2012. január 30. napjáig az önerő 1.000.000,- Ft összegét átutalja a Kérelmező devizahitelének törlesztő számlájára, d.) van-e ok okozati összefüggés a Kérelmező által állított kár bekövetkezte, és a pénzügyi szolgáltató magatartása között, e kérdés elbírálásánál vizsgálni kell azt is, hogy idő előtti-e a kárigény, e) megalapozott-e a Kérelmező valamennyi, a kérelemben előadott kárigénye. A felsorolt szempontok vizsgálatát követően az eljáró tanács a következő döntésre jutott:

ad. a.) Az eljáró tanács megítélése szerint a forinthitel kérelem benyújtásakor hatályos jogszabályokra tekintettel, a pénzügyi szolgáltató prudenciális okokból – mivel ellenőrizni kívánta, hogy az önerő összege, és az általa nyújtandó forinthitel összege együttesen fedezi-e a devizahitel teljes előtörlesztéséhez (végtörlesztéséhez) az xxx Bank által 2012.01.10. napjára kiállított tartozásigazoláson szereplő tartozás teljes összegét – jogszerűen előírhatta a Kérelmezőnek az önerő összegének egy általa vezetett technikai számlán történő elhelyezését. Pénzügyi szolgáltató válasziratában elismerte, hogy a végtörlesztéshez szükséges teljes összeget, azaz az önerőt és a forintkölcson összegét együttesen, egy tételben akarta átutalni az xxx Bank által a végtörlesztéshez megjelölt törlesztő számlára, „kiküszöbölve minden további adminisztratív hibát, amely a végtörlesztés megghiúsulásához vezethetne”. Az eljáró tanács megítélése szerint az által, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező végtörlesztése teljesítéséhez szükséges önerő összegének egy általa vezetett és kijelölt technikai számlára történő átutalását előírta, fokozott felelősséget vállalt azért, hogy az önerő összege a Hpt. 200/B§ mindenkor hatályos rendelkezésének megfelelő határidőben az xxx Bank által kijelölt törlesztő számlára kerüljön.

ad. b.) Az eljáró tanács álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató jelen eljárásban hitelt érdemlően nem bizonyította azon állítását, hogy az önerő összegének zárolására, a Kérelmező kérésére és az általa kitöltött zárolási megbízás alapján került sor. Nem csatolta sem az általa állítólagosan létező zárolási megbízást, és nem mutatott be egyetlen olyan iratot sem, amely igazolta volna azon állítását, hogy a Kérelmező kifejezetten igényelte, kérte az önerő zárolását. Ezért az eljáró tanács elfogadja a Kérelmező azon érvelését, miszerint a pénzügyi szolgáltató a saját egyoldalú döntése alapján zárolta az önerő összegét az erre kijelölt számlán. Eljáró tanács rámutat, hogy a pénzügyi szolgáltató által a 2012. július 19-én érkezett kiegészítő beadványához *csatolt „xxx be,- és kikapcsolása”* szabályzat - pénzügyi szolgáltató által a zárolás jogszerűségének és jogalapjának bizonyításához hivatkozott - 1.1. pontja, egyrészt nem sorolja fel az e pontban foglalt alkalmazási köre tekintetében a végtörlesztéshez szükséges önerő zárolását, másrészt e rendelkezés nem köti az ügyfél által adandó, és a válasziratban utalt zárolási megbízás adásához a pénzügyi szolgáltatói zárolást; csak az érintett ügyfél – azaz a Kérelmező – részéről egy zárolásra irányuló írásbeli kérelem beadását írja elő, de ilyen irat létezését sem bizonyította a pénzügyi szolgáltató. Az eljáró tanács hangsúlyozza, hogy a Kérelmező az egész eljárás során vitatta azon pénzügyi szolgáltatói álláspontot, miszerint az ő kérésére, az általa adott zárolási megbízás alapján történt a zárolás, hangsúlyozva, hogy egyszer sem kérte az összeg zárolását, mivel az nem állt érdekében, neki ahhoz fűződött érdeke, hogy az önerő összege a vonatkozó jogszabályi határidőn belül, lehetőleg minél hamarabb, a devizahitele végtörlesztésére kijelölt számlára – átutalással – beérkezzen. Az eljáró tanács szerint az eset összes körülményére tekintettel életszerű a Kérelmező fenti érvelése, és tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató e kérdéskör tekintetében állításait nem bizonyította, az eljáró tanács elfogadja Kérelmező ezzel kapcsolatos nyilatkozatát.

ad. c.) Tekintettel arra, hogy zárolási megbízást az eljáró tanács szerint nem adott a Kérelmező a pénzügyi szolgáltatónak, és más módon sem igényelte az átutalt összeg

zárolását, az eljáró tanács álláspontja szerint a Ptk. 484-486.§-aiban szabályozott megbízás nélküli ügyvitel alapján járt el a pénzügyi szolgáltató a jelen ügyben.

„ Ptk. 484. § Aki valamely ügyben más helyett eljár anélkül, hogy arra megbízás alapján vagy egyébként jogosult volna, az ügyet úgy köteles ellátni, amint azt annak érdeke és feltehető akarata megkívánja, akinek javára beavatkozott.

485. § (1) A más ügyébe jogosultság nélkül való beavatkozást akkor kell helyénvalónak tekinteni, ha megfelel a másik érdekének és feltehető akaratának, különösen ha a beavatkozás őt károsodástól óvja meg.

486. § (1) A megbízás nélküli ügyvivő köteles azt, akinek érdekében beavatkozott, erről haladéktalanul értesíteni; egyebekben őt a megbízott kötelezettségei terhelik.

(2) Ha a megbízás nélküli ügyvivő beavatkozása helyénvaló volt, őt a megbízott jogai illetik, függetlenül attól, hogy beavatkozása sikerrel járt-e.

(3) Ha a beavatkozás nem volt helyénvaló, a megbízás nélküli ügyvivő díjazást nem követelhet, költségeinek megtérítését csak a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint követelheti, és felelős mindazért a kárért, amely beavatkozása nélkül nem következhetett volna be.”

Az eljáró tanács szerint a becsatolt iratok és a felek előadásai alapján nem merült fel olyan körülmény, amely megakadályozta a pénzügyi szolgáltatót a zárolás feloldásában. A felek által is ismert tény, hogy a 2011. év CXCVIII. törvény a végtörlesztési folyamat kellős közepén, 2011. december 29-i hatállyal jelentős részében módosította a rögzített árfolyamon történő végtörlesztést szabályozó Hpt. 200/B. § (2) bekezdését, e módosítás szerint:

„Hpt. 200/B.§ (2) Az (1) bekezdésben meghatározott árfolyam alkalmazására a pénzügyi intézmény abban az esetben köteles, ha

f) a hitelfelvevő az (1) bekezdés szerinti pénzügyi intézmény részére 2012. január 30-ig

1. a végtörlesztéshez szükséges teljes összegre vonatkozóan - ideértve a d) pont szerinti tartozásait is - szükséges forintösszeget maradéktalanul átutalja, vagy

2. az 1. pont szerinti összegre, illetőleg annak az átutalással nem fedezett hányadára a végtörlesztéshez hitelt nyújtó pénzügyi intézmény által szabályszerűen kiállított, feltétlen és visszavonhatatlan - legkésőbb a c) pont szerinti igénybejelentéstől számított 60 napon belüli időpontig teljesítendő folyósítási kötelezettséget vállaló - írásbeli nyilatkozattal igazolja a végtörlesztéshez szükséges fedezetet.”

A végtörlesztés feltételeit előíró Hpt. 200/B. § (2) bekezdése tehát kiegészült az f) ponttal, amely a végtörlesztés lebonyolításának a határideje vonatkozásában két esetet különböztet meg: 1) a részben vagy egészben pénzügyi intézmény által nyújtott hitelből való végtörlesztést, illetve 2) a nem pénzügyi intézmény által nyújtott hitelből, azaz egyéb forrásból (ún. saját erőből) történő végtörlesztést. Az ügyfelek szempontjából a módosítás azzal a következménnyel járt, hogy a saját erőt, azaz a nem pénzügyi intézmény által nyújtott hitel forrásból finanszírozott végtörlesztendő összeget az érintett fogyasztóknak – így köztük a Kérelmezőnek is – legkésőbb 2012. január 30-ig el kellett helyezniük a végtörlesztésre kijelölt bankszámlán. Ugyanakkor a pénzügyi intézmény nyújtotta hitelre elegendő volt eddig a határidőig az érintett hitelt nyújtó által kiállított, feltétlen és visszavonhatatlan kötelezettségvállaló nyilatkozatot benyújtaniuk.

Az eljáró tanács szerint a fenti tények ismeretében a zárolásnak a pénzügyi szolgáltató egyoldalú döntése alapján történő elrendelése (beavatkozása) nem tekinthető jelen esetben helyénvaló intézkedésnek, hiszen nem védte meg jövőbeli károsodástól a Kérelmezőt, sőt megnehezítette Kérelmező helyzetét, mivel megakadályozta, hogy a Kérelmező – 2012. január 30-ig beérkezően – átutalja az xxx Bank által kijelölt törlesztő számlára az önerő összegét. Eljáró tanács szerint akkor járt volna el jogszerűen a pénzügyi szolgáltató, ha a saját döntése alapján zárolt összeget a pénzügyi szolgáltatóval megkötésre kerülő forint-kölcsönszerződés folyósítási feltételei teljes körű teljesítése (mely a pénzügyi szolgáltató

írásbeli tájékoztatása szerint 2012. január 23-án megtörtént) után, azaz 2012. január 23. napja és 2012. január 27. napja között valamikor felszabadítja a zárolás alól, és:

- A) a pénzügyi szolgáltató az általa – elismerten – vállalt kötelezettségnek megfelelően az önerő összegét átutalja a vonatkozó jogszabályi határidőn belül a devizahitel xxx Bank által kijelölt törlesztő számlájára, vagy
- B) a pénzügyi szolgáltatótól minimálisan az adott helyzetben elvárható volt, hogy a zárolás alóli feloldást követően – *a Ptk. 277.§ (2)-(3) bekezdései szerinti együttműködési és tájékoztatási, a Ptk. 4.§ szerinti együttműködési, valamint a pénzügyi szolgáltató által becsatolt Általános Szerződési Feltételek VI. Tájékoztatás, értesítés, együttműködés c. fejezetének VI/1. pontjában rögzített együttműködési és tájékoztatási kötelezettségére is figyelemmel* – tájékoztassa ennek tényéről a Kérelmezőt, így a Kérelmező maga gondoskodhatott volna az önerő jogszabályi határidőn belül történő átutalásáról.

Eljáró tanács szerint mivel Kérelmező 2012. január 26-án személyesen érdeklődött a pénzügyi szolgáltató fiókjában az önerő utalása iránt, az önerő összegének zárolásáról szóló igazolás kiállítása helyett, a pénzügyi szolgáltató ügyintézőjétől elvárható volt, hogy amennyiben még nem volt feloldva a zárolásból az önerő összege, a zárolás alól feloldja azt, és átutalja az xxx Bank által kijelölt törlesztő számlára, vagy a feloldást követően jelezze a Kérelmezőnek, hogy már átutalható a fenti számlára az önerő összege, így arról a Kérelmező gondoskodhatott volna. Az eljáró tanács megítélése szerint a Kérelmező mind a 2012. január 23-i, mind a 2012. január 26-i ügyintézése során úgy járt el, ahogy az adott helyzetben tőle elvárható volt. A pénzügyi szolgáltatónak a fent megjelölt jogszabályi és ÁSZF-beli rendelkezések alapján feladata lett volna a Kérelmező tájékoztatása a zárolás alóli feloldásról, és arról, hogy a válasziratban is hivatkozott kötelezettségvállalásának (önerő és a forintkölcson összegének együttes átutalása) eleget tett-e. A pénzügyi szolgáltató ezen együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét is elmulasztotta.

ad. d) A Ptk. 318. §-ának (1) bekezdése szerint: *„A szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének - ha a jogszabály kivételt nem tesz - nincs helye.”* A Ptk. megbízás nélküli ügyvitelre vonatkozó 486.§ (3) bekezdése kiemeli hogy *„... (3) Ha a beavatkozás nem volt helyénvaló, a megbízás nélküli ügyvivő díjazást nem követelhet, költségeinek megtérítését csak a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint követelheti, és felelős mindazért a kárért, amely beavatkozása nélkül nem következhetett volna be.”* A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdés értelmében: *„Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”* A fentiekben részletesen kifejtettek alapján az eljáró tanács jogi álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltatónak az ügyben tanúsított magatartása - az egyoldalú döntésén alapuló önerő-zárolás, és az önerő-zárolásból való feloldásának elmulasztása - jogellenes volt és a pénzügyi szolgáltató felróható, amely magatartásával okozati összefüggésben a Kérelmezőnek kárt okozott. A Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése szerint *„A kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.”* Tekintettel arra, hogy a Kérelmező kérelme tárgya vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igény volt (nem kérte az eredeti állapot helyreállítását), az eljáró tanács szerint a pénzügyi szolgáltatónak a Kérelmező – általa bizonyított – vagyoni és nem vagyoni kárát meg kell térítenie. Az eljáró tanács hangsúlyozza, hogy a pénzügyi szolgáltató álláspontjával ellentétesen, a Kérelmező kárigénye nem tekinthető idő előttinek, mivel a kár már bekövetkezett, hiszen a rögzített árfolyamon történő, kedvezményes végtörlesztés lehetősége a Kérelmező részére nem a devizakölcsönszerződés teljes futamideje alatt állt a Kérelmező rendelkezésére, hanem

amennyiben 2012. január 30-ig megtörtént volna az önerőnek az xxx Bank által kijelölt törlesztő számlára történő átutalása, akkor a végtörlesztés hatánapjáig (amely az xxx Bank által kiadott új tartozásigazolásra tekintettel 2012. febr. 27. volt) állt volna fenn ez a lehetőség. *Mivel 2012. január 30-ig a pénzügyi szolgáltató fentiekben meghatározott súlyos mulasztása következtében nem került átutalásra az önerő összege, és a Kérelmező a pénzügyi szolgáltató egyoldalú döntése alapján történt zárolás miatt nem rendelkezhetett az önerő összege felett, így ő sem utalhatta azt át, a kár már 2012. január 30. napján beállt.* Az eljáró tanács szerint a kár bekövetkezése szempontjából nincs jelentősége annak a ténynek, hogy a pénzügyi szolgáltató az önerő összegéről írásbeli igazolást adott ki 2012. január 26-án (és ezt január 27-én a Kérelmező be is vitte az xxx Bank-hoz), mivel a fentiekben hivatkozott jogszabálmódosítás kifejezetten az önerő összegének 2012. január 30-ig beérkező átutalását írta elő.

ad. e.) Az eljáró tanács tételesen megvizsgálta a Kérelmező vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igényét és megállapította, hogy a vagyoni kárigény a jelen ajánlás rendelkező részében foglalt rész-igények tekintetében alapos. Kérelmező 1.000.000,- Ft összegű nem vagyoni kárát nem igazolta, továbbá az eljáró tanács megítélése szerint az xxx Bank által nyújtott devizakölcsön ügyleti kamatának megemelése eredményeként a kölcsön törlesztő részletei összegének megnövekedése nincs közvetlen ok-okozati összefüggésben a pénzügyi szolgáltató fentiekben kifejtett jogellenes és felróható magatartásával, mivel annak nincs „ráhatása” a devizakölcsön kamatnövekedésére, az xxx Bank más indokok miatt emelte a devizakölcsön kamatát. Kérelmező hitelt érdemlően nem bizonyította, hogy ok-okozati összefüggés van az életbiztosítása visszavásárlása és a pénzügyi szolgáltató fent hivatkozott magatartása között, ezért az ezzel kapcsolatos 284.691,- Ft összegű kárigényét és az előbbihez kapcsolódó 57.600,- Ft adókedvezmény-visszafizetési- kötelezettsége megtérítésére vonatkozó igényét az eljáró tanács elutasította. Kérelmező nem igazolta, hogy az xxx Balesetbiztosítást és az xxx életbiztosítást kifejezetten a pénzügyi szolgáltatónak a forint hitel nyújtása kapcsán előírt egyik feltétele miatt kötötte meg, és azt sem bizonyította, hogy a fenti szerződések megkötése és pénzügyi szolgáltató jelen ügyben kifejtett jogellenes magatartása között ok-okozati összefüggés van, ezért a két biztosítás Kérelmező által megjelölt törlesztő részletei megtérítésének igényét az eljáró tanács elutasítja. Kérelmező elismerte, hogy a fedezeti ingatlan értékbecslésének díját (30.000,- Ft) és a forint hitel közjegyzői okiratba foglalásának díját (40.800,- Ft) a pénzügyi szolgáltató visszafizette a részére. Kérelmező nem igazolta hitelt érdemlően az alábbi állítólagos kárait: 15.000,- Ft ügyvédi költséget a 2011.11.17-i megállapodás közös tulajdonban álló ingatlan használata tekintetében, 95 Ft/hó számlavezetési díjat, 1.500,- Ft bankkártya díjat, pénzügyi szolgáltató jelzálogának bejegyzési díját (12.600,- Ft), 2011.12.20. napján kikért újabb hiteles tulajdoni lap költségét (6.250,- Ft), újabb tulajdoni lap lekérés díját (3.000,- Ft), 5.000,- Ft összegű igazolási díjat, 50.000,- Ft összegű szerződésmódosítási díjat. Az eljáró tanács leszögezi, hogy a Kérelmező által igényelt utazási költségekről – tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató nem adott az ügyben alávetési nyilatkozatot, így az eljáró tanács ebben az ügyben kötelező határozatot nem, kizárólag ajánlást adhat ki – jelen ajánlásban nem határozhatott, mivel csak a Psztv. 94. § a) pontjában meghatározott, kötelezést tartalmazó határozatok esetén, és kizárólag a Psztv. 95. § (3) bekezdése alapján rendelkezhet a költségekről és azok viseléséről.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy az ügy megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül a pénzügyi szolgáltató és a Kérelmező között fennálló bizalmi viszony. A pénzügyi szolgáltató a tevékenységére vonatkozó jogszabályokat maradéktalanul ismeri, a jogszabályok hatályos rendelkezéseinek naprakész megismeréséhez szakapparátussal rendelkezik, míg ügyfelek, így a Kérelmező is, tipikusan szakirányú képzettség nélkül intézik pénzügyeiket, amelyek során messzemenőig bizalommal fordulnak a pénzügyi

szolgáltató munkatársaihoz és fenntartás nélkül fogadják el az általuk elmondottakat. A pénzügyi szolgáltató köteles gondoskodni arról, hogy ügyintézői felkészültek legyenek és a jogszabályok maradéktalan betartásával, a jóhiszeműség, a tisztesség és a kölcsönös együttműködés követelményét mindenkor szem előtt tartva segítsék ügyfeleiket jogaik gyakorlásában és kötelezettségeik teljesítésében.

Az eljáró tanács a teljes jóvátétel elvének legcsekélyebb sérelemmel történő érvényesülésének biztosítása érdekében a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2012. szeptember 05.

dr. Lajkó Ildikó Erzsébet s.k.,
eljáró tanács tagja

Felföldi Ágnes s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna
az eljáró tanács tagja
az aláírásban akadályozott tag
helyett is
Felföldi Ágnes s.k.